

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VY Den Haag
T 070 5.1.2e
F 070 5.1.2e
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

T 070 5.1.2e
M +31(0) 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

3 november 2020

Aantal pagina's

1

memo

Finance en control-kaders Programma PBM

Geachte leden van de stuurgroep,

Het project Finance & Control is één van de projecten binnen het programma Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM) en draagt zorg voor de kaders op het gebied van finance en control voor het programma PBM. Deze kaders hebben als doel om te zorgen dat het programma over voldoende financiële middelen kan beschikken, het LCH binnen de financiële kaders opereert en rechtmatigheid wordt geborgd.

Gevraagd besluit

Het Programmateam vraagt de Stuurgroep om:

1. Kennis nemen van de lijn van het project Finance & Control
- 2.
3. in te stemmen met de lijn dat:
 1. de afrekening van de voorschotten en de afwikkeling van de garantieovereenkomst niet bij het CIBG ligt maar bij het project Finance & Control. Het project Finance & Control draagt zorg voor de formele overdracht aan de nieuwe beheerpartij(en);
 2. het CIBG de voorraden persoonlijke beschermingsmiddelen niet op de balans krijgt en slechts verantwoordelijk wordt voor de regie/het contractbeheer van de inkoop, logistiek, verkoop en administratie van de voorraden;
 3. de deelbegroting (van het onderdeel) van het CIBG dat de contracten beheert, beperkt is tot personele en materiele uitgaven en de betaling van beheervergoedingen aan de contractpartij(en);
 4. de contractpartij(en) zijn verantwoordelijk voor het adequate beheer en (financiële) verantwoording van de te beheren voorraden. Ook voorzien zij het CIBG van periodieke accountscontroles teneinde zekerheid te verkrijgen over de getrouwheid van de gepresenteerde voorraadinformatie.
 5. bovenstaande zal worden meegenomen als kaders voor de te initiëren aanbesteding voor het beheer van de ijzeren voorraad.

Financiële middelen

VWS voorziet Mediq van voorschotten zodat Mediq, als partij binnen het LCH, het LCH kan voorzien van voorfinanciering teneinde persoonlijke

SG
 Financieel-Economische
 Zaken
 Ontwikkeling Financieel Beleid
 en Beheer

beschermingsmiddelen en testmaterialen in te kunnen kopen. Hiertoe hebben VWS en Mediq een garantieovereenkomst afgesloten. De voorschotten dienen aan het ministerie van Financiën te worden voorgelegd ter goedkeuring en worden toegekend na besluitvorming in de MR.

Datum
 3 november 2020

Per 1 november 2020 is de stand van de verleende voorschotten € 1,2 miljard. Op korte termijn is er ruimte om LCH nog € 50 miljoen toe te kennen. Daarnaast ligt in de MR van 10 november het voorstel voor om voor 2020 additioneel € 400 miljoen ter beschikking te stellen (met name voor testmaterialen) en voor 2021 vooralsnog € 770 miljoen.

Als het Mediq-contract wordt beëindigd dienen de voorschotten te worden afgerekend (zie onder Garantieovereenkomst VWS-Mediq).

Op dagelijkse basis monitort VWS de in- en uitgaande geldstromen van het LCH. Daarbij is enige financiële speelruimte onontbeerlijk, maar ook enige planbaarheid van de in te kopen goederen.

Momenteel is:

- voor € 1,2 miljard aan voorschotten verstrekt;
- heeft het LCH voor € 1,58 miljard aan bestellingen geplaatst;
- waarvan € 1,18 miljard betaald;
- heeft het LCH voor € 61,6 miljoen gefactureerd;
- is door het LCH voor € 36 miljoen aan facturen ontvangen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is een bijzonder aandachtspunt in dit programma vanwege de omvang van het uitstaande voorschotbedrag, de complexiteit van de constructie met Mediq-LCH en de politieke aandacht voor een adequate verantwoording van wat VWS heeft gedaan in de COVID-pandemie.

Het LCH heeft geen rechtspersoonlijkheid, vandaar dat de garantieovereenkomst met Mediq als één der LCH-partijen is opgesteld. Mediq is een private partij en een dergelijke samenwerkingsconstructie kent geen precedent.

De scope van de rechtmatigheid in het project Finance & Control heeft betrekking op de rechtmatige verstrekking van de voorschotten via Mediq aan het LCH, de controle op rechtmatige verwerving van de goederen door het LCH, het zekerstellen van de eigendom van de door LCH verworven goederen, het auditen van de financiële en goederenstroom (sluitende geld- en goederenstroom), het afrekenen van de voorschotten aan de hand van de bepalingen uit de garantieovereenkomst en de (juridische) overdracht en levering van de door Mediq verworven goederen. De formele verantwoordingsstappen zijn ook ondersteunend aan de politieke verantwoording.

Garantieovereenkomst VWS-Mediq

Naast de door VWS verstrekte voorschotten staat de garantieovereenkomst VWS-Mediq met daarbij de twee addenda. Essentie van de garantieovereenkomst is dat Mediq zonder winstoogmerk handelt en geen financiële schade mag leiden door participatie in het LCH.

De garantieovereenkomst sluit de financiële schade uit door middel van vijf garantiebepalingen:

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Datum
3 november 2020

- VWS vergoedt het verschil tussen de inkoopprijs en de verkoopprijs (prijsrisico);
- VWS vergoedt het risico dat leveranciers niet leveren na vooruitbetaald te hebben (leveranciersrisico);
- VWS vergoedt het risico dat een factuur niet wordt betaald door een zorginstelling (kredietrisico);
- VWS vergoedt de overige financiële risico's;
- VWS vergoedt de fiscale risico's (BTW, invoerrechten, milieu- en afvalstoffenheffingen en naheffingen en navorderingen).

De looptijd van de garantieovereenkomst is aangevangen per 23 maart 2020. Door middel van de twee addenda zijn voor opvolgende perioden specifieke aanvullende afspraken gemaakt op het gebied van financiële vergoedingen, risico's en de scope van in te kopen goederen. De huidige periode loopt tot 24 juni 2021. Daarna is de garantieovereenkomst niet beëindigd, maar dient wel een nieuw addendum te worden opgesteld voor de scope van de inkopen, financiële vergoedingen en, tegen die tijd ook, het afrekeningsregime.

Aangezien Mediq onder eigen titel inkoop en het LCH geen rechtspersoonlijkheid heeft zijn de goederen die Mediq heeft ingekocht juridisch eigendom van Mediq. Formeel heeft VWS recht op terugvordering van de voorschotten en heeft Mediq recht op afrekening van de garantiebepalingen. In de praktijk worden de voorschotten en de garantiebepalingen met elkaar uitgeruild. Dit komt bij elkaar in de afrekensystematiek: hoe gaan we om met geld en goederen.

Daarvoor zijn VWS en Mediq ook bezig om de eigendom en juridische overdracht te regelen in geval van beëindiging van de garantieovereenkomst.

De hoofdlijn richting de afrekening is dat de goederen juridisch eigendom van Mediq blijven, totdat uit de aanbesteding voor de ijzeren voorraad (een) nieuwe marktpartij(en) volgt/volgen aan wie de goederen worden overgedragen. Op deze wijze komen de goederen en de eigendom daarvan niet naar VWS toe. Immers, dat zou betekenen dat VWS verantwoordelijk wordt voor een grote logistieke- en beheerorganisatie en komt er een aanzienlijke beheersmatige last naar VWS toe (financieel, fiscaal, administratief, logistiek).

Consequentie van bovenstaande is dat:

- de afrekening van de voorschotten en de afwikkeling van de garantieovereenkomst niet bij het CIBG ligt maar bij het project Finance & Control en zorgdraagt voor de formele overdracht aan de nieuwe beheerpartij(en);
- het CIBG de voorraden persoonlijke beschermingsmiddelen niet op de balans krijgt en slechts verantwoordelijk wordt voor de regie/het contractbeheer van de inkoop, logistiek, verkoop en administratie van de voorraden;
- de deelbegroting van het onderdeel van het CIBG dat de contracten beheert beperkt is tot personele en materiele uitgaven en de betaling van beheervergoedingen aan de contractpartij(en);
- de contractpartij(en) zijn verantwoordelijk voor het adequate beheer en (financiële) verantwoording van de te beheren voorraden. Ook voorzien zij het CIBG van periodieke accountscontroles teneinde zekerheid te verkrijgen over de getrouwheid van de gepresenteerde voorraadinformatie.

- bovenstaande zal worden meegenomen als kaders voor de te initiëren aanbesteding voor het beheer van de ijzeren voorraad.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Datum
3 november 2020

Het geniet daarbij de voorkeur om begin 2021 een aanbesteding voor te bereiden die verkent welke marktpartijen willen intekenen op de percelen inkoop, opslag, verkoop en/of administratie van de ijzeren voorraad.

Daaraan voorafgaand dienen (politieke) keuzes gemaakt te worden over de vragen wat de productiecapaciteit is van persoonlijke beschermingsmiddelen in Nederland, het vermogen van die producenten om de productie op te schalen in geval van nood en de bereidheid van (dan wel de mogelijkheid van een verplichting om) producenten, leveranciers en zorginstellingen een eigen decentrale ijzeren voorraad aan te laten houden. De centrale ijzeren voorraad is daar de sluitpost van. Ter voorbereiding van de besluitvorming door de minister ontvangt de stuurgroep in december a.s. hiervoor een nota van het Programma PBM waarin de uitgangspunten en verschillende scenario's van een ijzeren voorraad worden beschreven.

Audit

Met Mediq is afgesproken dat een onafhankelijke accountant een controleverklaring af gaat geven over de periode 23 maart 2020-30 september 2020, 1 oktober 2020 - 31 december 2020 en 1 januari 2021 tot einde contract. De verklaring zal ingaan op de eerder genoemde (sluitende) geld- en goederenstroom.

De ADR kijkt mee aan de voorkant bij het opstellen van het controleprotocol en doet een review op elke opgeleverde controleverklaring.

De audit valideert de cijfers die worden gehanteerd bij de afrekening van de voorschotten (waarde voorraad, omvang afwaardering voorraad/leveranciersrisico, het kredietrisico, de overige financiële kosten en de fiscale kosten).

5.1.2e

5.1.2e